

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

2. SKUPINA: SREDNJI I RANI NOVI VIJEK

ŠKOLSKA GODINA: 2019. / 2020.

SRIJEDA, 5. veljače 2020.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore u ispitu nije dopušteno prepravljati već ih treba staviti u zagradu i precrtati te skraćenim potpisom (paraform) označiti i upisati ispravan odgovor.

—(Pipin Mali)—	Karlo Veliki	yo
precrtan netočan odgovor u zagradi	ispravan odgovor	paraf (skraćeni potpis)

6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora

1. Koji je barbarski narod 455. opustošio središte Rimskoga Carstva?

- a. Huni
- b. Vizigoti
- c. Ostrogoti
- d. Vandali

1	
---	--

2. Koja se tehnologija uvodi s tropskim sustavom obrade zemlje?

- a. volovska zaprega
- b. drveni plug
- c. metalni plug
- d. ugar

1	
---	--

3. Kako se nazivaju bizantski seljaci koji su na području tema dobivali zemlju, a za uzvrat su bili dužni služiti vojsku?

- a. stratoti
- b. temati
- c. basilei
- d. jurati

1	
---	--

4. Na prostoru koje današnje države je 732. godine Karlo Martel zaustavio arapski prodor u Europu?

- a. Italije
- b. Španjolske
- c. Portugala
- d. Francuske

1	
---	--

5. Kako se zvao knez koji je ujedinio poljska plemena i osnovao biskupiju u Poznanu?

- a. Svatopluk
- b. Mješko
- c. Pšemisl
- d. Boleslav

1	
---	--

6. U doba kojeg hrvatskog kneza na hrvatske prostore dolazi benediktinac Gottschalk iz Orbaisa?

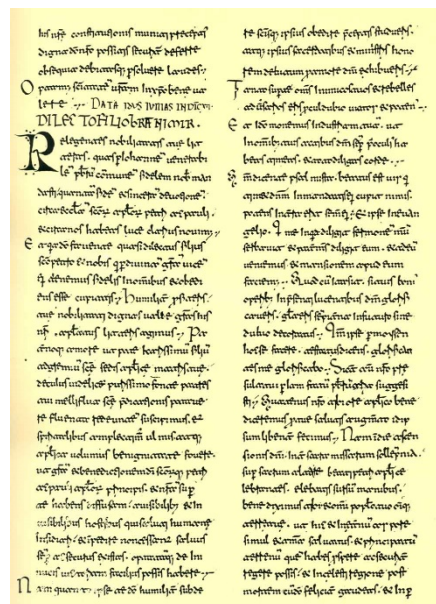
- Mislav
- Trpimir
- Zdeslav
- Branimir

1	
---	--

7. Uz kojeg hrvatskog ranosrednjovjekovnog kneza vezemo ovaj dokument?

- Trpimir
- Domagoj
- Zdeslav
- Branimir

1	
---	--

8. Koje je godine na splitskom crkvenom saboru ukinuta Ninska biskupija?

- 925.
- 928.
- 1060.
- 1074.

1	
---	--

9. Koji je crkveni poglavar zetskom knezu Mihajlu poslao kraljevske insignije?

- carigradski patrijarh
- barski biskup
- rimski biskup
- splitski nadbiskup

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda na lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Hrvatskim vladarima pridružite događaje.

3	
---	--

1. ____ osnutak Ninske biskupije
2. ____ najstariji kameni zapis hrvatskog imena
3. ____ sukob s Alogoboturom

- a) Dmitar Zvonimir
- b) Petar Krešimir IV.
- c) Branimir
- d) Tomislav
- e) Trpimir
- f) Domagoj

11. Povežite događaje se križarskim pohodima.

3	
---	--

1. ____ osnutak Jeruzalemskog Kraljevstva
2. ____ osnutak Latinskog Carstva
3. ____ pad Grofovije Edese

- a) I. križarski pohod
- b) II. križarski pohod
- c) III. križarski pohod
- d) IV. križarski pohod
- e) V. križarski pohod
- f) VI. križarski pohod

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima

1	
---	--

12. Koji je franački vladar prvi prihvatio kršćanstvo?

1	
---	--

13. Koji je car obnovio moć Bizantskog Carstva u 7. stoljeću?

1	
---	--

14. Tko je osnivač Svetog Rimskog Carstva Njemačke Narodnosti?

15. Tko je na osnovama glagoljskog pisma sastavio ćirilicu?

1	
---	--

16. Gdje je pronađen arheološki artefakt na priloženoj slici?

1	
---	--

17. Kako se zvao prvi poimence poznati ban Like, Gacke i Krbave?

1	
---	--

18. Koja je bolest polovicom 14. stoljeća zaustavila nagli demografski i gospodarski razvoj europskog kontinenta?

1	
---	--

19. Koji je papa sjedište Crkve prenio iz Rima u Avignon?

1	
---	--

20. Koja od dvije grane roda Plantagenet je u svom grbu imala bijelu ružu?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Kronološki poredajte sljedeće događaje.

2	
---	--

_____ početak provale Huna i Germana na prostore Rimskog Carstva

_____ pad zapadnog Rimskog Carstva

_____ bitka kod Hadrianopola

_____ bitka kod Katalaunskih polja

22. Kronološki poredajte događaje iz povijesti Bizanta.

2	
---	--

_____ uveden *Corpus iuris civilis*

_____ uvođenje tematskog sustava

_____ ikonoklazma

_____ bitka kod Hadrianopola

23. Kronološki poredajte sljedeće pisane izvore koji svjedoče o najstarijoj povijesti hrvatskog naroda.

2	
---	--

_____ *Historia Salonitana*

_____ *Regnum Slcavorum*

_____ *De administrando imperio*

_____ *Annales Regni Francorum*

24. Kronološki poredajte sljedeće događaje iz engleske povijesti.

2	
---	--

_____ Velika povelja sloboda

_____ bitka kod Azincourta

_____ bitka kod Hastingsa

_____ Oxfordski statuti

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

25. Pomoću prikazanog izvora odgovorite na pitanja.

Henrik, kralj, ne kroz uzurpaciju nego putem svetog Božjeg posvećenja, Hildebrandu koji u ovom trenutku nije papa nego lažni redovnik.

Ovakav pozdrav zaslužio si kroz svoja djela kojima si sve poremetio do te mjere da nema dijela crkve koji nisi učinio suučesnikom ne časti već konfuzije, ne blaženstva već prokletstva. Jer, da se spomenu samo neka djela od mnogih, ne samo da si stavio svoje šake na vladare svete crkve, Bogom pomazane nadbiskupe, biskupe i svećenike, nego si nagazio na njih kao na robove koji nisu svjesni što im gospodar radi. Tako si zaradio simpatije puka mlaveći svećenstvo; držeći kao da oni ništa ne znaju, a da ti sam znaš sve. No svoje znanje nisi iskoristio za podučavanje već za uništavanje, stoga imamo razloga vjerovati da je sv. Grgur, čije si ime uzeo, proročki govorio o tebi kad je rekao:

„Oholost onog koji je na vlasti sve je veća što je veći broj onih kojima vlada i taj misli da može više od ikog”.

a) Navedite ime (i redni broj) kralja koji piše ovo pismo?

1	
---	--

b) S kojim je hrvatskim vladarom ovaj opat/papa imao iznimno dobre odnose?

1	
---	--

c) Kako se naziva sukob zbog kojeg je nastalo ovo pismo?

1	
---	--

26. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Tada stupi u dogovor dužd sa svojim ljudima i reče im: "Kralj ugarski oteo nam je Zadar u slavenskoj zemlji, jedan od najutvrđenijih gradova na svijetu. Nikada ga nećemo pridobiti snagom što je mi imamo ako ga ne osvoje ovi ljudi. Zatražimo od njih osvojiti ga, i mi ćemo im odgoditi plaćanje 34000 srebrnih mraka, koje nam duguju, sve do časa kad Bog dopusti da ih mi zajedno s njima stečemo ..."

... Uoči Martinja dođoše pred Zadar u Hrvatsku. I opaziše da je to grad zatvoren visokim zidovima i visokim tornjevima i da bi uzalud tražili ljepši i bogatiji grad. Kad ga hodočasnici ugledaše, mnogo se zadiviše i rekoše jedan drugom: "Kako bi se mogao silom osvojiti takav grad, ako ga sam Bog ne bi osvojio?" Prve lađe stigoše pred grad i baciše kotvu (sidro) i čekahu druge ... I ujutro pođoše da se utabore pred vratima gradskim, gdje namjestiše svoje kamenobacače i katapulte i druge svoje strojeve, kojih su imali mnogo. I sa strane mora postaviše ljestve na lađe. Tada stadoše bacati na grad kamenje protiv zidova i protiv tornjeva! Pet dana tako potraja ova navala. I tada postaviše na jedan toranj svoje bušilice i stadoše bušiti zidove. I kad Zadrani vidješe to, zatražiše pogodbu ...

- a) Navedite ime dužda koji je održao uvodnu riječ o ovom pohodu?

1	
---	--

- b) Koje godine se odvija događaj opisan u izvoru?

1	
---	--

- c) Kamo su se „hodočasnici“ uputili nakon Zadra?

1	
---	--

27. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Na glavi je svojoj imao bijelu kapu, a na njoj bijahu naslikana dva vraga; među njima bijaše napisano: „Hereziarha“, što će reći nadbiskup sviju krivovjeraca. I izvedu ga oni iz Konstanz s više od 1.000 naoružanih ljudi - svjetovni knezovi i gospoda bijahu također naoružani - a vodahu ga dvije sluge vojvode Ludovika, jedan s desne, a drugi s lijeve strane, a ne bijaše vezan (...) I kad je došao preko mostića na polje i vidio mnogo drvlja i slame, pade tripud na koljena i govoraše glasno: „Isuse Kriste, sine Boga živoga, koji si trpio za nas, smiluj se na me.“ (...) Sad ga uzme krvnik, sveže ga onako odjevena na osovljenu dasku, stavi mu pod noge visok podnožak, nanese oko njega drva i slame, naliže na to malo smole i zapali. Uto domala izgorje. Sav pepeo što gaje ondje bilo bace u Rajnu.

a) Navedite ime osobe čija je smrt opisana u prikazanom izvoru?

1	
---	--

b) Koje godine se odvija događaj opisan u prikazanom izvoru?

1	
---	--

c) Na čija se učenja pozivao čovjek čija je smrt opisana u prikazanom izvoru?

1	
---	--

VI. Pozorno pogledajte prikazane povijesne zemljovide i odgovorite na postavljena pitanja.

28. Odgovorite na sljedeća pitanja:

a) Navedite ime političkog entiteta označenog brojem 2 na karti?

1	
---	--

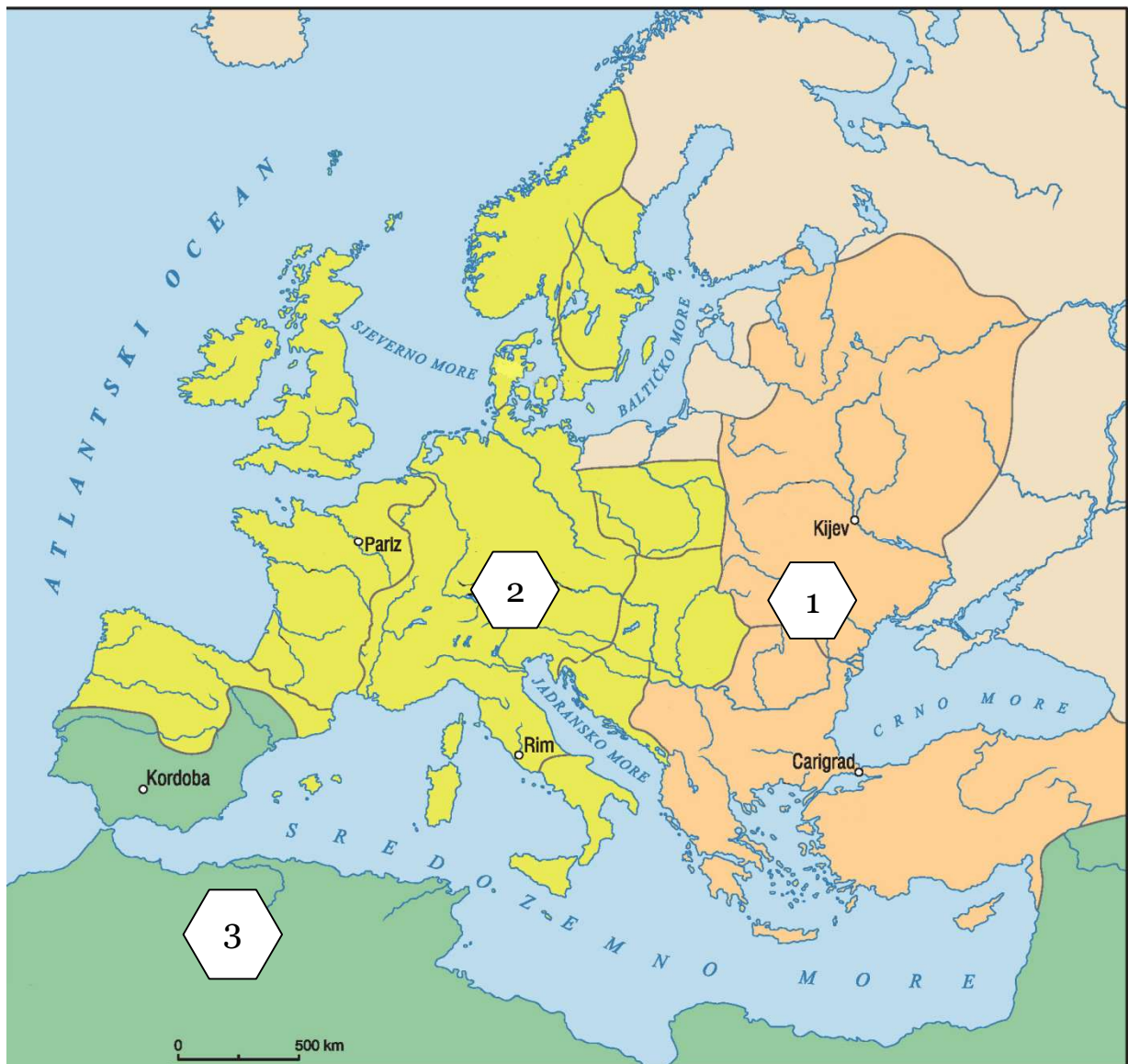
b) Navedite ime političkog entiteta označenog brojem 4 na karti?

1	
---	--

c) Navedite ime političkog entiteta označenog brojem 6 na karti?

1	
---	--

29. Odgovorite na sljedeća pitanja:

a) U kojem stoljeću dolazi do ovakve podjele srednjovjekovnog svijeta?

1	
---	--

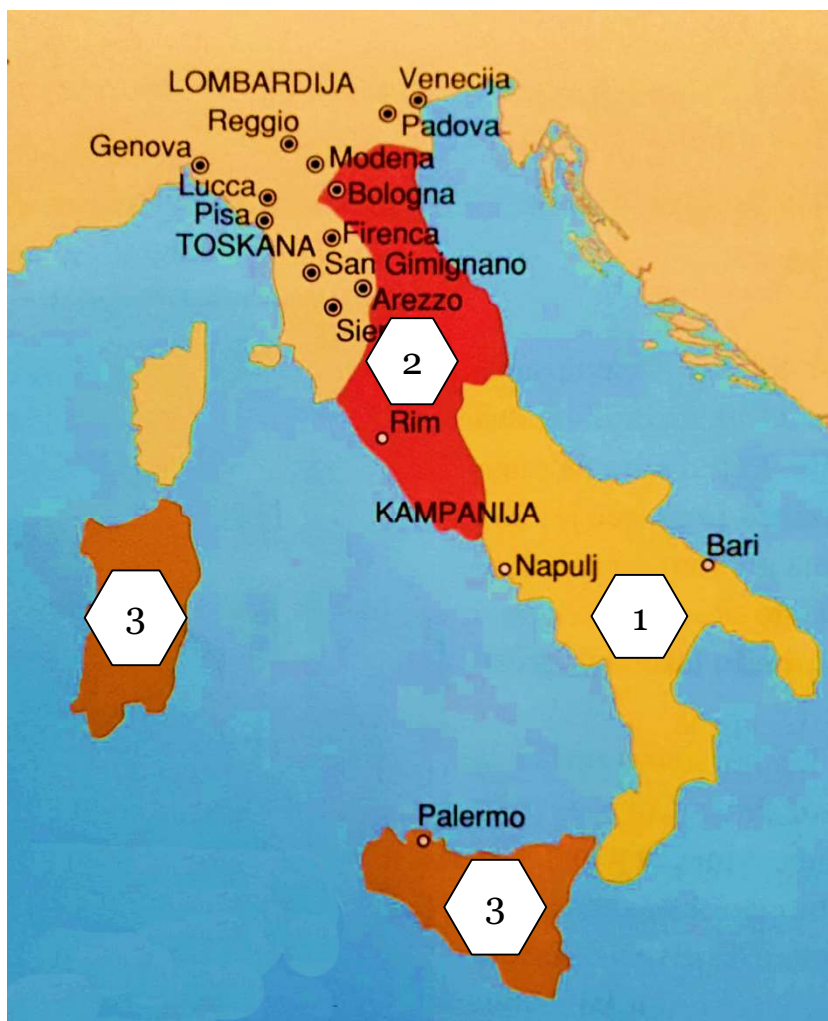
b) Kako se naziva vrhovni vjerski poglavar na područjima označenim brojem 1 na karti?

1	
---	--

c) Kako se naziva vjerski i državni poglavar na područjima označenim brojem 3 na karti ?

1	
---	--

30. Odgovorite na sljedeća pitanja:

a) Kako se naziva poglavar države označene brojem 2 na karti?

1	
---	--

b) Koja je dinastija krajem 12. stoljeća zavladała državom označenom brojem 3 (i 1) na karti?

1	
---	--

c) Koja je dinastija u 14. stoljeću vladala državom označenom brojem 1 na karti?

1	
---	--
